

Imatges que expliquen un món

Per conèixer la història recent de les comarques de Lleida, res com submergir-se en l'Arxiu Fotogràfic de l'IEI. És un viatge pel segle XX, amb els seus claroscurs. En moltes de les fotografies antigues, però més recents del que ens agradaria recordar, s'hi veuen salutacions feixistes i esvàstiques nazis presidint actes de tota mena.

També hi ha curiositats, com ara una imatge d'Indíbil i Mandoni als Camps Elisis, la primera ubicació que van tindre a Lleida. I encara queda molt per digitalitzar. Una feina de formiga que va començar Josep Ignasi Rodríguez i que està completant Marta Llobera Polo.

N. 1.223 / 31 D'OCTUBRE DEL 2021

04. La història en imatges

REPORTATGE. L'arxiu audiovisual de l'IEI, un patrimoni 'secret' de Lleida.

12. Remei Capitan

ENTREVISTA. Aquesta emprenedora descobreix altres maneres de dir adeu.

A la portada: Marta Llobera Polo, responsable de l'arxiu audiovisual de l'IEI, per **Rafa Ariño**

16. CIÈNCIA

17. EN FORMA

18. ENLLÀ

20. INTERIORISME

22. SECCIÓ NOVENA

24. NOTES AL MARGE

25. LLIBRES

26. MÚSICA

27. LA TRIA

28. 2.0

29. N'APPS I COLS

30. DE ROSSEGONS

31. RACONS AMB ENCANT

Després de 23 anys dedicats al món de la banca, Remei Capitan va decidir deixar enrere aquesta professió per crear Agraïments, una empresa que té com a objectiu retre homenatges de vida a aquells que ja no hi són. Nascuda a la Fuliola i veïna de Balaguer, Capitan es dedica a acompanyar les famílies en l'inici del procés de dol i organitza funerals personalitzats, tant laics com de tradició cristiana. També les assessora sobre tràmits administratius i financers i, fins i tot, a esborrar els perfils a les xarxes socials. La vigília de Tots Sants parlem amb aquesta emprenedora sobre les maneres d'enfrontar-se a la mort.

Text i fotos: MARC CODINAS

ENTREVISTA

Remei Capitan: “Quan mori, vull que els diners que costa fer un funeral es destinin a una festa”

Remei Capitan és una d'aquelles persones que han lluitat per fer de la seua passió la seua feina. Després d'haver viscut diverses experiències que la van apropar a la mort d'una manera o altra, Capitan va decidir que volia fer homenatges de vida a aquells que traspassessin. I no només això, sinó que també s'ha especialitzat en dol per poder fer acompanyaments a aquelles famílies que ho necessitin.

– D'on sorgeix la inquietud d'engegar una empresa com Agraïments?

Agraïments neix de la necessitat. Quan veus que la mort està tan propera i quan has enterrat tants clients que eren tan cracs i tu coneixes les històries de lluita i superació que tenen al darrere, ja fos per fer un bon negoci, o perquè els fills acabessin la carrera, i se'ls diu adeu amb un enterrament tan humil que a vegades no diuen ni el nom... Em removia per dins de tal manera que vaig decidir crear un projecte per poder fer rituals laics i religiosos com a homenatges de vida. La societat ha donat l'esquena a la mort d'una manera molt bèstia. La mort del meu pare va ser la primera cerimònia, ell em va obrir camí. Darrere seu vaig enterrar un dels seus millors amics. També va ser un cop dur. Vaig fer un inici bastant potent.

– Com li agradaria que fos el seu comiat?

He simulat el meu enterrament cinquanta milions de vegades. Quan vaig firmar l'excedència de la banca el 2018, vaig anar al Santa Maria a donar el meu cos a la ciència, i li vaig explicar a la meua família que no vull ni tanatori, ni caixa ni incineració. Sí que vull, en canvi, que tots els diners que val tot això vagin destinats a fer una gran festa.

– Està donant una satisfacció a molta gent que ho necessitava...

Jo crec que sí. Cobrim una necessitat a gent que li feia molta falta. També m'estic especialitzant en dol. Ja veurem si acabo en alguna associació o em muntaré per mi mateixa poder anar al costat d'un psicòleg, perquè hi ha moltes persones que no tenen depressió ni estan malaltes, sinó que tenen un procés de dol mal tancat i jo voldria poder ajudar-les.

– Quins serveis ofereix Agraïments?

Això meu no és una cerimònia de catàleg. Jo vaig a veure les famílies, parlo amb elles sobre el difunt... A part, ho organitzo tot i ho escric. Si hi ha missa és diferent, el ritual és religiós i he de pactar amb el mossèn què em deixa fer, amb molt carinyo. Qui truca a Agraïments per fer un ritual és perquè realment ho sent així. Paral·lelament, estem preparant una associació sense ànim de lucre que es dirà Som Vida. Ens hem ajuntat persones amb diverses inquietuds dins del món de la mort per donar màxima transparència al món funerari. Quant val un funeral, i per què? Amb l'objectiu que puguem comparar preus, també. Perquè una caixa, si tu mires el preu de cost, són 200 euros, llavors perquè n'hem de pagar 1.500 o 1.800 per la caixa més barata?

– Expliqui'ns més sobre Som Vida

L'objectiu de l'associació és mirar de fer més transparent tot aquest món. El dret del difunt o de la família del difunt està malmès actualment. La gent no sap, per exemple, que tu pots tenir el cos del difunt a casa teua, tu pots llogar una caixa frigorífica i que la gent vingui a casa teua a dir-li adeu i més tard la porten on tu vulguis. En la modernitat hem anat a parar tots al tanatori. Ara que sembla que tornem a recuperar el que hem tret de la unitat familiar... Amb Som Vida, des de l'amor que tenim als tanatoris, no més volem donar informació. No per anar en contra de ningú, sinó

perquè la gent, en un moment tan delicat, pugui anar a la millor opció. **– A les fotos que té a la pàgina web, tothom hi surt somrient.**

És curiós, no creus? Quan elaboro la història d'aquella persona, els familiars i amics t'expliquen com era i, evidentment, has d'explicar alguna anècdota. I la gent els recorda rient, amb anècdotes positives. "Estem tristos perquè és el

REMEI CAPITAN

“He donat el cos a la ciència i quan em mori he deixat dit que amb tots els diners que costaria un funeral facin una festa”

“Treballem en una associació per donar transparència a la mort. Si el preu de cost d'una caixa són 200 euros, per què en paguem 1.500?”

moment però estem contents, en pau”, això és el que em diuen sovint als homenatges. Vista així, la mort no és el mateix.

– Hi ha un problema de base educacional per afrontar la mort a la nostra societat?

Absolutament. Hem millorat en ciència fins al punt que aviat farem viatges lunars. Però en la mort ens guanyaven els nostres avis. Estaven molt preparats per la mort, no hi havia aquesta lluita per viure tants anys. Com que no hi havia quasi per menjar sabien que la mort la tenien allà la vora. En el moment en què la lluita per viure molts anys es torna capitalista, donem l'esquena a la mort d'una manera molt bèstia. No volem morir. Hem de treballar la mort, l'hem d'introduir a les escoles amb tallers, tant als nanos com als mateixos professors i pares.

– Des d'Agraïments també s'encarreguen de la mort digital.

Hi ha gent que es mor i volta pel món digital tota la vida, i penso que hauríem de tenir el costum de tancar-ho o tenir un paper, un escrit o algú de la màxima confiança que tingui totes les nostres claus perquè puguin donar-te de baixa. A Agraïments treballo amb una community manager que s'ocupa de fer tot el tràmit legal, en cas que no tinguéssim les claus d'entrada, i amb la denúncia de la família i el certificat de defunció, poder fer la davallada de la mort digital. Així mateix, la mort digital la pots contem-

plar en donar de baixa la persona de les xarxes i també en muntar el codi QR que està a molts cementiris amb tota la història escrita del difunt, igual que quan vas a un museu, o com ara els menús dels restaurants.

– Hi ha qui la compara amb una Death planner

No m'agrada aquest nom. Dono la sensació que ho soc, perquè al final el que estàs acabant de preparar sembla una festa, però jo el que faig són homenatges de vida. No crec que un *death planner* s'aproximi tant a nivell sensible a les famílies, a nivell de parlar amb elles, de saber la història del difunt... A més, jo faig també la cerimònia.

– Per què creu que està creixent la tendència dels funerals laics?

S'estan trencant tabús, la societat està evolucionant i el servei abans no era tan conegut. Estem tornant a tenir la necessitat de trobar-nos a nosaltres mateixos, no només amb la mort, sinó amb els parts a casa, per exemple. La cerimònia laica també surt perquè les cristianes i catòliques no ens han cuidat gaire. A més, els mossens actuals ja no coneixen tant els seus feligresos, no n'hi ha tants i roten més. Per tant, no poden explicar la teva història breument allà. I això, juntament amb, per desgràcia, les notícies que surten al voltant de l'església, fa que molt jovent que se suposa que són creients i catòlics, se n'allunyin.